

UNGDOMMENS BYSTYREMØTE

5 vedtatte saker fra

Ungdommens bystyremøte

Vedtatt 16. oktober 2018

Følgende saker ble valgt prioritert og oversendes bystyret for behandling. Sakene har ikke prioritert rekkefølge:

- «Hjelp! Vi kan ikke svømme!»
- En skolehelsetjeneste tilpasset eleven
- Mappevurdering
- Helsehjelp for overgrepsofsatte
- Kildesortering: også på jobb og skole

Følgende saker er ikke prioritert, men vedtatt protokollført av UBM:

- Fremtidens fagarbeider går yrkesfag i dag
- Billigere Ruter-billetter
- Bedre fritidstilbud for barn og unge

PRIORITERTE SAKER

«Hjelp! Vi kan ikke svømme!»

Bakgrunn for forslag:

Tall fra 2013 viste at hele 47 % av norske tiåringer ikke kan svømme¹. Dette er dårligst i Norden! I mai 2018 kom det fram at flere hadde omkommet av drukningsulykker enn i trafikken i kjøpet av årets første fem måneder.² Oslo er en kystby, og svømmeferdigheter kan bety forskjellen mellom liv og død.

For mange er svømmeundervisningen i skolen den eneste anledningen til å lære seg å svømme. Minstekrav for antall svømmetimer Osloskolen skal tilby i dag er 20 timer, som ikke alle tilbyr. Fritidsundervisning er ofte for dyrt for mange, og derfor ikke et alternativ. Derfor mener Ungdommens bystyremøte at minstekravet til antall svømmetimer i Osloskolen må økes.

Dette var også en prioritert sak på Ungdommens bystyremøte i 2013, og vi ser dessverre at ikke nok har blitt gjort i etterkant av dette. Ifølge Utdanningsdirektoratets kartlegging, var det på de tre siste skoleårene om lag 15 % av elevene i Osloskolen som ikke kunne svømme i det hele tatt, mens om lag 40 % ikke kunne svømme 200 meter. Det var stor variasjon fra skole til skole. Ifølge Utdanningsdirektoratets kartlegging var det syv skoler der andelen elever som ikke kunne svømme var høyere enn 40 %. Ved 11 skoler var andelen som ikke kunne svømme 200 meter høyere enn 70 %. Undersøkelsen tydet på at 50-60 % av skolene ga nøyaktig 20 timers svømmeopplæring til den enkelte elev, noe som tilsvarte kommunens minimumskrav. I underkant av 35 % av skolene ga mer enn minimumskravet, mens 7-17 prosent av skolene ga færre timer prosent. Nesten 90 % av lærerne sa seg enig i et utsagn om at elevene måtte svømme på fritiden for å kunne nå kompetansemålene.³

Ungdommens bystyremøte krever nå at Oslo kommune styrker svømmeundervisningen slik at alle barn og unge i Oslo lærer seg å svømme.

Vedtak:

- UBM mener at minstekravet for svømmetimer i grunnskolen må økes, og at elever må tilbys ekstraundervisning ved behov
- UBM mener det må sørges for at kompetansemålene tydeliggjøres og blir fulgt opp av skolen
- UBM mener at tilgjengeligheten til svømmehaller må bedres, både i skoler og på fritiden

¹ <https://www.nrk.no/livsstil/halvparten-av-tiaringene-kan-svomme-1.11092030>

² <https://www.faktisk.no/faktasjekker/10o/norske-barn-er-darligst-i-norden-til-a-svomme>

³Tall hentet fra rapport om svømmeopplæringen i barneskolen:

<https://www.oslo.kommune.no/getfile.php/13274820/Innhold/Politikk%20og%20administrasjon/Budsjett%2C%20regnskap%20og%20rapportering/Rapporter%20fra%20Kommunerevisjonen/Rapporter%20fra%20Kommunerevisjonen%202018/01-2018%20Sv%C3%B8mmeoppl%C3%A6ringen%20i%20barneskolen.pdf>

- UBM mener at svømmeundervisningen må styrkes. Elevene må lære svømmeteknikker, livredning og å flyte. UBM mener det er nødvendig å lære å svømme bedre enn 200 meter hver time.
- UBM mener det må stilles krav om svømmeundervisning i havet/innsjø i tillegg til svømmehall
- UBM mener det bør foreligge krav om livredningskurs for både elever og lærere

En skolehelsetjeneste tilpasset eleven

Bakgrunn for saken:

Skolehelsetjenesten i Osloskolen i dag er god. De mest elementære behovene til elever er dekket; man får plaster på såret og en Paracet når man trenger det. Men mange elever i Osloskolen opplever å møte en lukket dør eller fulle avtalelister hos helsesykepleier når de trenger hjelp. Det er nemlig alt for få helsesykepleiere på ungdomsskoler og videregående skoler i Oslo.

Ungdommens bystyremøte ønsker en styrket bemanningsnorm, slik at alle elever er trygge på at de får hjelp når de trenger det. Én helsesykepleier er ikke nok for 800 elever, og den gjeldende bemanningsnormen er heller ikke oppfylt. UBM mener at dette må endres.

Vedtak:

- UBM mener at den gjeldende bemanningsnormen må styrkes, slik at Osloskolens elever er sikret én helsesykepleier per 500. elev på ungdoms- og videregående skole.
- UBM mener Oslo kommune må sette seg et langsiktig mål om en bemanning på én helsesykepleier i fulltid per 250. elev i ungdomsskolen og per 300. elev i videregående opplæring.
- UBM mener at Oslo kommune må overta ansvaret for skolehelsetjenesten
- UBM mener at Oslo kommune må få på plass et prøveprosjekt der helsesykepleiere kan dele ut legitimert fravær

Mappevurdering

Bakgrunn for saken:

Ungdommens bystyremøte mener eksamen ikke er en optimal sluttvurderingsform fordi den baserer seg på én dags prestasjon og ikke gir et bredt nok vurderingsgrunnlag. Derfor burde Oslo kommune gjennomføre et prøveprosjekt med mappevurdering som alternativ til eksamen.

Mappevurdering går ut på at eleven samler opp arbeidene sine i hvert fag over en lengre periode. Ved semesterets slutt plukker eleven selv ut noen få arbeider som blir grunnlaget for karakteren. Mappen sendes så til en ekstern sensor, som gir eleven sluttkarakteren i faget. Dette gir eleven en sjanse til å få en rettferdig karakter i stedet for at en prøve som du har fem timer på skal avgjøre karakteren din. Dette gjøre at eleven får en karakter som dekker større deler av pensum, i stedet for at man skal bli vurdert på grunnlag av kunnskaper om ett avgrenset tema på en oppgave.

Vedtak:

- UBM mener at Oslo kommune må søke om å få gjennomføre et prøveprosjekt med mappevurdering som alternativ til eksamen

Helsehjelp for overgrepsofsatte

Bakgrunn for sak:

Ifølge tall fra Bufdir har 1 av 5 kvinner og 1 av 10 menn opplevd en form for seksuelt overgrep før fylte 18 år⁴. Seksuelle overgrep er noe av det mest krenkende et menneske kan oppleve, og det kan føre til alvorlige konsekvenser for den utsatte. Det er viktig at ungdommer får bedre informasjon om hjelpemottak der de bor, slik at de vet hvem de skal gå til hvis de blir offer for et overgrep.

I dag er det ett overgrepsmottak for overgrepsofre i Oslo. Det er viktig at vi styrker dette slik at de som trenger krisehjelp får det. Overgrepsmottak over hele landet opplyser at andelen som kommer etter å ha opplevd et seksuelt overgrep øker⁵. Oslo kommune er nødt til å møte denne økningen med mer ressurser slik at alle som oppsøker overgrepsmottak får den hjelpen de trenger.

I 2017 var 44,5 % av alle anmeldte voldtekter såkalte "festvoldtekter"⁶. Dette er ofte overgrep utført av noen offeret kjenner, og skjer i forbindelse med at overgriper og/eller offer har benyttet alkohol eller annen rus. Antallet anmeldte festvoldtekter i 2018 er det høyeste tallet Kripos har sett⁷. Derfor er seksualundervisningen og informasjonen om grensesetting, voldtekt og psykisk helse i skolen nødt til å styrkes.

Vedtak:

- UBM mener at Oslo kommune må styrke de tilbudene for overgrepsofsatte som allerede eksisterer
- UBM mener Oslo kommune må gi mer ressurser til overgrepsmottaket
- UBM mener det trengs flere overgrepsmottak i Oslo
- UBM mener at Oslo kommune må øke bevisstheten om overgrepsmottaket og dets tjenester blant ungdom
- UBM mener at Oslo kommune må styrke helsesykepleier-/psykolog-tilbudet slik at de som trenger hjelp får det
- UBM mener seksualundervisningen må styrkes med særlig fokus på grensesetting, pornokultur og overgrep, og at det i undervisningen må legges større vekt på gutter for å minske stigmaet og terskelen for at gutter skal oppsøke hjelp
- UBM mener det trengs mer og bedre informasjon til voksne og barn om hva man gjør når man får høre om andre som har blitt utsatt for overgrep
- UBM mener seksualundervisningen må starte i første klassetrinn i grunnskolen, med fokus på grensesetting

⁴https://www.bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Oppvekst/Vold_og_overgrep_mot_barn/Seksu_elle_overgrep_mot_barn/

⁵https://www.nrk.no/dokumentar/_de-fleste-som-kommer-hit-er-i-en-tilstand-av-sjokk-1.14232958

⁶<https://www.politiet.no/globalassets/04-aktuelt-tall-og-fakta/voldtekt-og-seksuallovbrudd/voldtektssituasjonen-i-norge-2017>

⁷<https://www.politiet.no/aktuelt-tall-og-fakta/aktuelt/nyheter/2018/06/22/voldtektssituasjonene-2017-kraftig-okning-i-anmeldte-voldtekter-av-barn/>

Kildesortering: også på jobb og skole

Bakgrunn for saken:

Næringsbygg i Oslo må i dag selv betale for henting av avfall. Det er dyrt å kildesortere, og derfor velger de fleste aktører bort dette. Oslo skal være Europas miljøhovedstad i 2019, og da er det viktig at vi lever opp til forventningene denne tittelen bærer med seg. Ungdommens bystyremøte mener kildesortering er en enkel måte å bli mer miljøvennlig på. Vi bør gå foran som et eksempel for andre land, og lede an i miljøpolitikken. Ved å gjenvinne materialer minsker vi søppelet i havet og generelt på planeten vår. UBM ser på dette som et viktig steg mot en mer miljøvennlig verden. Vi må tilrettelegge for at private næringsliv og offentlig sektor, blant annet skoler, skal kunne kildesortere.

Vedtak:

- UBM mener det må være obligatorisk for næringsbygg å kildesortere
- UBM mener det må opprettes en tilskuddsordning til næringsbygg som ønsker å kildesortere
- UBM mener det må være gratis for skoler å kildesortere

PROTOKOLLFØRTE SAKER

Fremtidens fagarbeider går yrkesfag i dag

Bakgrunn for saken:

Yrkesfagelever skal bygge landet vårt, men ifølge SSB vil Norge mangle omtrent 90.000 fagarbeidere i 2035. Til tross for økte søkertall til yrkesfaglige linjer er det mange utfordringer knyttet til yrkesfagene, læreplass og arbeidslivet læringer skal ut i.

Elever som går yrkesfag har i dag ikke rett til å fullføre utdanningen sin, slik elever på studiespesialiserende linjer har. I tillegg er det altfor stor konkurranse om de få læreplassene som er tilgjengelig. Derfor mener Ungdommens bystyremøte at retten til læreplass må lovfestes.

Samtidig må yrkesfagelever ha kontakt med næringslivet for å få læreplass og kunnskap om sine muligheter. Utplasseringsordningen varierer i dag veldig fra skole til skole og fra linje til linje. For at yrkesfagelever skal få en god kontakt med ulike lærlingbedrifter må kommunen ta initiativ for dette. Derfor bør kommunen arrangere en obligatorisk yrkesmesse der yrkesfagelever møter lærebedrifter. Yrkesfagmessa vil vise elevene mangfoldet av yrkesmulighetene deres.

Mye av grunnen til at yrkesfagene blir sett ned på er at arbeidslivet de skal ut i har lav status i samfunnet. Vi må derfor jobbe for høyere status og bedre lønn i disse yrkene og for at enda flere skal velge yrkesfag.

Vedtak:

- UBM mener byrådet må be Stortinget om å lovfeste retten til læreplasser og praksisplasser.
- UBM mener det må arrangeres en yrkesfagmesse for yrkesfagelever og næringsliv
- UBM mener det må gis bedre informasjon i ungdomsskolen om jobbmuligheter innenfor yrkesfagene
- UBM mener rådgivningstjenesten i skolen må styrkes
- UBM mener at Oslo kommune må samarbeide med private bedrifter for å øke antallet læreplasser
- UBM mener tilskuddet til utstyrsparker må økes
- UBM det må opprettes et prøveprosjekt med valgfag i barneskolen
- UBM mener det må opprettes et prøveprosjekt med to valgfag i ungdomsskolen. Det skal tilbys yrkesfaglige linjefag som valgfag i ungdomsskolen.
- UBM mener det må settes ned et utvalg som skal evaluere utdanningsveiledningsfaget
- UBM mener det må opprettes et kommunalt utstyrsstipend i tillegg til det statlige, frem til det statlige dekker elevenes faktiske behov

Billigere Ruter-billetter

Bakgrunn for saken:

Mange ungdommer kjører kollektivtransport til skolen. For å få dekket utgiftene til billettkjøp må man bo minst 4 kilometer unna skolen. Denne grensen er for høy. Det er veldig langt å sykle eller gå 3 kilometer til skolen. Mange ungdommer sniker heller enn å betale dyre billetter på kollektivtransport. Dette koster Sporveien og Ruter dyrt. Med litt støtte fra Oslo kommune vil de tjene mer penger på å sette ned prisen.

Vedtak:

- UBM mener at kollektivprisene burde reduseres og ikke økes med mer enn den generelle prisveksten i samfunnet.
- UBM mener at grensen for å få dekket utgiftene til månedskort for reise til og fra skolen bør være lavere enn 4 km, og at dette skal kunne behovsprøves etter hvor lang tid eleven bruker på å komme seg til skolen.
- UBM mener at kostnadene av feiringen av Europas miljøhovedstad må reduseres med 90 millioner og at pengene heller bør brukes på billigere Ruter-billetter

Bedre fritidstilbud for barn og unge

Bakgrunn for saken:

Ungdom har ifølge barnekonvensjonen artikkel 31 rett til fritid og å delta i kunst og kulturliv, men mange unge har ikke mulighet til å være med på den fritidsaktiviteten de selv ønsker fordi det er for dyrt. Ungdommens bystyremøte ønsker et styrket fritidstilbud til alle unge i Oslo. Idrett er en essensiell del av unges liv for å kunne ha en sunn hverdag.

Vedtak

- UBM mener midlene til ungdomsklubbene må økes
- UBM mener det må bygges nye idrettshaller og minst én svømmehall i hver bydel
- UBM mener det må gis støtte til organisasjoner som tilbyr idrett til unge og til fritidstilbud for drama, musikk og andre aktiviteter som ikke er idrett
- UBM mener det må bevilges midler til en oversiktlig og appellerende informasjonsplattform for unge som dekker *alle* fritidsaktiviteter i Oslo
- UBM mener det må satses på idrettstilbud for ungdommer som ikke vil ta idretten så seriøst
- UBM mener det må bevilges midler til musikk, dans, drama, utendørs hobbyer eller andre uformelle hobbyer
- UBM mener det må prioriteres å renovere gamle idrettshaller og fritidsklubber